

Abstrakt

Východiska: Diplomová práce se zabývá vztahem mezi užíváním návykových látek a poruchou příjmu potravy. Zejména se zaměřuje na fenomén sebemedikace návykovými látkami u žen, které mají zkušenost s poruchou příjmu potravy. Teoretická část poskytuje ucelený obraz o zkoumané problematice, podložený domácími i zahraničními výzkumy v dané oblasti. Empirická část vychází z kvalitativního sběru dat a je složena z kombinace krátkých případových studií a tematické analýzy.

Cíle: Hlavním cílem diplomové práce je zmapovat a zjistit, zda ženy, které trpí poruchou příjmu potravy, užívají návykové látky, včetně alkoholu, za účelem sebemedikace. Dále si práce klade též za cíl zjistit, zda existuje rozdíl mezi jednotlivými formami poruch příjmu potravy a vzorcem užívání návykových látek.

Soubor: Výzkumný soubor tvořilo 10 žen ve věkovém složení 19 – 38 let, které mají zkušenost s poruchou příjmu potravy.

Metody: Pro účely výzkumu bylo zvoleno metody polostrukturovaného rozhovoru. Získaná data byla představena pomocí krátkých kazuistik. Kazuistiky byly pro lepší orientaci výzkumníka doplněny o časové osy a testovou baterii, která byla složená z dotazníků AUDIT, DAST a FTND. Data byla následně analyzována prostřednictvím tematické analýzy.

Výsledky a závěr: Výsledky interpretují odpovědi na výzkumné otázky. Výzkumné šetření však nepřineslo žádné převratné výsledky, spíše došlo k potvrzení existence určitého vztahu mezi užíváním návykových látek a bojem s poruchou příjmu potravy. Nemocné poruchou příjmu potravy užívají návykové látky mimo jiné i za účelem zmírnění projevů nemoci. Studie také potvrdila, že k užívání návykových látek nejvíce inklinují osoby bojující s mentální bulimií, které nadužívají převážně alkohol. Dále bylo potvrzeno, že osoby bojující s poruchou příjmu potravy mají zvýšené riziko vzniku závislosti a vzniku jiné komorbidity. Kazuistiky dokreslují celkový pohled na zkoumanou problematiku.

Klíčová slova: poruchy příjmu potravy – mentální anorexie - mentální bulimie – duální diagnóza – sebemedikace – užívání návykových látek